

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
21 januari 2020

Eindtermijn
-

Onderwerp

Besluiten inzake voortgang erfgoedlijnen 2020

Advies

1. Vast te stellen de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020.
2. Vast te stellen het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 met een totaalbedrag van € 3.720.192 onder voorbehoud van vaststelling van het subsidieplafond 2020 voor de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland door Provinciale Staten.
3. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee zij worden geïnformeerd over de GS-besluiten tot vaststelling van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland en het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 en over de Verkenning Erfgoedlijn IJzeren Eeuw n.a.v. Motie 814 Doorontwikkeling erfgoedlijnen.
4. Te bepalen dat het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020, de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland en het Subsidieplafond 2020 worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad na vaststelling van het subsidieplafond door Provinciale Staten.
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting behorende bij het besluit tot vaststelling van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland, het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 en de Verkenning Erfgoedlijn IJzeren Eeuw.
6. Vast te stellen het persbericht behorende bij het besluit tot vaststelling van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland, het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 en de Verkenning Erfgoedlijn IJzeren Eeuw.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- In de brief aan PS op p.1 in de eerste alinea de verwijzing naar het coalitieakkoord te verwijderen;
- M.b.t. de brief aan PS, p.2, één na laatste alinea, te checken of 'niet rechtspersonen' de juiste term is en, indien nodig, aan te passen en/of te verduidelijken;
- In afstemming met mevr. Baljeu op p.5 van de brief aan PS de formulering ten aanzien van de €500.000 aan te passen zodat er niet nu al een voorschot genomen wordt op de Jaarrekening..

Bijlagen

- GS-brief aan PS – Besluiten inzake voortgang erfgoedlijnen 2020
- Bijlage 1 Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020
- Bijlage 2 Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020
- Bijlage 3 Verkenning Erfgoedlijn IJzeren Eeuw, maritieme industrie van Hoek van Holland tot en met Gorinchem
- Bijlage 4 Publiekssamenvatting Besluiten inzake voortgang erfgoedlijnen 2020
- Bijlage 5 Persbericht Besluiten inzake voortgang erfgoedlijnen 2020

1 Toelichting voor het College

Zie GS brief aan PS.

Sinds 2012 werkt de provincie Zuid-Holland samen met zo'n 300 externe partijen aan het beschermen, beleefbaar maken en benutten van het erfgoed in zeven erfgoedlijnen.

Met het coalitieakkoord 2019-2023 is besloten door te gaan met onze erfgoedlijnen en daarnaast te verkennen hoe erfgoedlijnen kunnen bijdragen aan de verbinding tussen steden, dorpen en waardevolle landschappen. De meeste erfgoedlijnen verbinden steden, dorpen en waardevolle landschappen. Zo verbindt erfgoedlijn Oude Hollandse Waterlinie de (vesting)steden Nieuwpoort, Schoonhoven, Gorinchem en Gouda met het Groene Hart en de Alblasserwaard. Erfgoedlijn Trekvaarten, de intercity van de Gouden Eeuw, verbindt de oude steden zoals Leiden, Delft, Schiedam, Vlaardingen (en Midden Delfland) met elkaar door middel van het water. Door middel van recreatieve vaar-, fiets- en wandelroutes kunnen deze verbindingen beter beleefbaar worden.

In het concept Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 zijn ook al projecten opgenomen die hier een bijdrage aan leveren;

- Beleef de Romeinse Rijn en de Vliet van de Stichting Waterrecreatie;
- Tien fiets- en wandelroutes Oude Hollandse Waterlinie (Stichting Linie breed Ondernemen);
- Beleving Delflandse Trekvaarten door routes voor fietsen, wandelen en varen (gemeente Midden Delfland);
- Beleef de trekschuit en stap met een Hollandse meester in een schilderij (Buitenmuseum).

Ten behoeve van de voortgang van erfgoedlijnen wordt aan Gedeputeerde Staten geadviseerd om:

- De Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 vast te stellen. In verband met het verstrijken van de werkingsduur van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland (tot 31 december 2019) dient de regeling opnieuw te worden vastgesteld. Ten opzichte van de voormalige subsidiereregeling wordt de werkingsduur verlengd naar 31 december 2023. Bovendien wordt het in de nieuwe regeling ook voor niet-rechtspersonen mogelijk om subsidie aan te vragen. De doelgroep voor de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland betrof voorheen uitsluitend rechtspersonen, waardoor particuliere (landgoed)eigenaren niet in aanmerking kwamen voor subsidie. Door de wijziging komen alle belanghebbenden binnen de erfgoedtafels in aanmerking voor subsidie. Tot slot is de tekst van de subsidiereregeling geactualiseerd, waarbij de verwijzing naar de Beleidsvisie Cultureel erfgoed 2017-2020 wordt gewijzigd in een verwijzing naar de Omgevingsvisie Zuid-Holland. Per 1 april 2019 is de Omgevingsvisie Zuid-Holland van kracht, waarin de ambitie m.b.t. het ontwikkelen van erfgoedlijnen is opgenomen.
- Het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 vast te stellen onder voorbehoud van vaststelling van het subsidieplafond 2020 door PS. Besluitvorming over het subsidieplafond 2020 door PS is voorzien op 5 februari 2020. Het Maatregelenpakket

erfgoedlijnen 2020 is opgesteld op basis van de adviezen van de erfgoedtafels. In het Maatregelenpakket erfgoedlijnen staan alle projecten, aanvragers, bedragen en prestaties waarvoor subsidie kan worden aangevraagd met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020.

- De GS-brief vast te stellen waarmee PS worden geïnformeerd over bovenstaande besluiten en over de *Verkenning erfgoedlijn IJzeren Eeuw, maritieme industrie van Hoek van Holland tot en met Gorinchem* n.a.v. motie 814 *Doorontwikkeling erfgoedlijnen*. In het behandelvoorstel van deze motie (GS 11 september 2018) hebben GS toegezegd een verkenning uit te voeren naar deze potentiële nieuwe erfgoedlijn. In 2020 zal worden bepaald op welke de wijze de erfgoedlijnen in de komende periode worden doorontwikkeld. Daarbij zal ook worden bepaald hoe er invulling wordt gegeven aan een nieuwe erfgoedlijn. Medio 2020 zal hiertoe een voorstel worden gedaan.
- Het persbericht vast te stellen en te besluiten om de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 en het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 te publiceren in het Provinciaal Blad.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW:€ 3.720.192

Programma: 4 Een concurrerend Zuid-Holland

Financiële risico's: Er zijn geen financiële risico's.

In 2020 is € 3.833.471 nodig voor het beleefbaar maken en ontwikkelen van de zeven bestaande erfgoedlijnen. Dekking hiervoor wordt gevonden in de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor erfgoed in het Coalitieakkoord 2019-2023 *Elke dag beter. Zuid-Holland.*, de gedecentraliseerde middelen t.b.v. de restauratie van rijksmonumenten en de reserve cultureel erfgoed.

De dekking is onder voorbehoud van vaststelling van de Jaarrekening 2019.

Voor de opbouw van het plafond en de dekking ervan zie GS-brief aan PS.

Van de beschikbare middelen wordt € 3.720.192 ingezet voor subsidies ten behoeve van projecten in het bijgaande Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020. Naar verwachting stellen Provinciale Staten het subsidieplafond erfgoedlijnen 2020 op 5 februari 2020 vast. Naast subsidies wordt ruim € 100.000 ingezet voor de praktische uitvoering van de erfgoedlijnen zoals het organiseren van erfgoedtafels, communicatie en opdrachten ten behoeve van de erfgoedlijnen.

In dit budget is geen rekening gehouden met het ontwikkelen van een nieuwe erfgoedlijn. Zoals aangegeven zal in 2020 worden bepaald hoe de erfgoedlijnen (inclusief een mogelijke nieuwe erfgoedlijn) in de komende periode worden doorontwikkeld. De financiële consequenties zullen te zijner tijd bij de invulling hiervan worden betrokken.

Juridisch kader

Het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 hangt samen met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020. Met deze subsidieregeling kunnen uitsluitend subsidies worden verleend aan de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen.

Uit een eerste globale toets van de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 is

gebleken dat er geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun. Naar verwachting valt een aantal projecten onder de Algemene groepsvrijstellingsverordening onder de categorie steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed en het Monumentenkader. Het gaat hierbij om de projecten van Archeon en Stichting Werelderfgoed Kinderdijk en de restauratieprojecten. Dit betekent dat deze subsidies ter kennisgeving moeten worden verstuurd aan de Europese Commissie.

De projecten worden uitgebreid getoetst op staatssteunregels en andere geldende wet- en regelgeving op het moment dat een subsidieaanvraag is ingediend.

Na vaststelling van het subsidieplafond 2020 door Provinciale Staten zullen de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 en het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Vervolgens kunnen subsidieaanvragen worden ingediend voor de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020.

Omdat er juridisch bezien met dit besluit sprake is van een nieuwe subsidieregeling is tevens de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd om Misbruik en Oneigenlijk (M&O-beleid) gebruik van subsidie te voorkomen. Deze risicoanalyse is bepalend voor het aantal steekproefsgewijze controles, die zullen worden uitgevoerd nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. Hierbij wordt uitgegaan van de drie standaardarrangementen voor verlening en vaststelling van subsidies, waarbij de hoogte van het subsidiebedrag het arrangement bepaalt, te weten:

Arrangement	Hoogte subsidiebedrag	
1	tot € 25.000	direct vaststellen of desgevraagd verantwoording over de prestatie
2	Vanaf € 25.000 tot € 125.000	verantwoording over de prestaties
3	Vanaf € 125.000	verantwoording over kosten en prestaties

De arrangementen onderscheiden zich van elkaar door de voorwaarden en verplichtingen die worden gesteld aan de uitvoering en verantwoording van de subsidie. Hoe lager het subsidiebedrag hoe minder verantwoordingseisen er worden gesteld en hoe eenvoudiger de uitvoering is. Met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 worden subsidies verleend in alledrie de arrangementen. De regeling heeft een midden-risicoprofiel. Om dit risicoprofiel beheersbaar en aanvaardbaar te maken, is het aantal uit te voeren steekproeven direct gekoppeld aan dit risicoprofiel. Nadere beheersmaatregelen zijn op dit moment niet mogelijk, anders dan het algemene Sanctiebeleid dat is ingevoerd en dat onderdeel uitmaakt van hiervoor genoemd M&O-beleid. Het risicoprofiel wordt dan ook geaccepteerd om uitvoering te geven aan het beleid door middel van deze regeling

Bovendien worden subsidieaanvragers verzocht deel te nemen aan de erfgoedtafel en dit netwerk van betrokken partijen te informeren over de voortgang van de activiteiten. Op deze manier wordt de uitvoering gemonitord.

2 Voorafgaande besluitvorming

Omgevingsvisie: Ontwikkelen en beleefbaar maken van erfgoedlijnen
Coalitieakkoord 2013-2023 Elke dag beter. Zuid-Holland

Behandelvorschlag Motie 814 Doorontwikkeling Erfgoedlijnen (GS, 27 juni 2018)
Visie Rijke Groenblauwe leefomgeving (PS, 20 feb. 2019)

3 Proces

Gedeputeerde Staten besluiten over het Maatregelenpakket erfgoedlijnen en de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020. Provinciale Staten besluiten over het bijbehorende subsidieplafond en het toevoegen van de erfgoedlijn IJzeren Eeuw.

Provinciale Staten stellen naar verwachting op 5 februari 2020 het subsidieplafond 2020 voor de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 vast **onder voorbehoud van vaststelling van de Jaarrekening 2019.**

Na publicatie van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 en het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 in het Provinciaal Blad kunnen subsidieaanvragen worden ingediend.

Erfgoedlijnen hebben een relatie met andere beleidssectoren van de provincie Zuid-Holland. Er is een sterke relatie met de visie Rijke Groenblauwe leefomgeving, waarin de doorontwikkeling van erfgoedlijnen is opgenomen. Ook wordt samengewerkt met andere opgaven van de provincie zoals verstedelijking en economie.

Ook de potentiële nieuwe erfgoedlijn IJzeren Eeuw kenmerkt zich door een integrale opgave waarbij de het belang van de cultuurhistorie samengaat met de ambities op het gebied van economie, verstedelijking en groen.

4 Participatie

De provincie Zuid-Holland heeft een samenwerkende rol bij het ontwikkelen van erfgoedlijnen. Het ontwikkelen van erfgoedlijnen is een complexe opgave die de provincie samen met andere partijen wil realiseren.

Er wordt in co-creatie samengewerkt met vele in- en externe partijen, waaronder de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, gemeenten, maatschappelijk middenveld, vrijwilligers, ondernemers en onze boekjaarinstellingen zoals Erfgoedhuis Zuid-Holland en Probiblio.

Rond elke erfgoedlijn is een erfgoedtafel gevormd, waar deze partijen in wisselende samenstelling aanzitten. De erfgoedtafels staan open voor iedereen en worden voorgezeten door onafhankelijke voorzitters. De provincie is ambtelijk vertegenwoordigd in deze erfgoedtafels. Eén keer per jaar heeft de gedeputeerde een intervisieoverleg met de voorzitters van de erfgoedtafels. De erfgoedtafels hebben voor hun eigen erfgoedlijn een ambitie vastgesteld en een bijbehorend afwegingskader voor de beoordeling van uitvoeringsprojecten. Op basis van de ambitie en met behulp van het afwegingskader geven de erfgoedtafels een zwaarwegend advies aan de provincie over de te subsidiëren projecten. Op basis van deze adviezen stellen Gedeputeerde Staten het Maatregelenpakket erfgoedlijnen vast.

De deelnemers aan de erfgoedtafels realiseren zelf cofinanciering voor de uitvoering van de projecten. Naast geldelijke cofinanciering wordt ook de inzet van vrijwilligers (a € 35 p/uur) gezien als cofinanciering.

5 Communicatiestrategie

Erfgoedlijnen worden breed gedragen door vele partijen in de provincie Zuid-Holland en lenen zich daarom goed voor positieve communicatie over de rol van de provincie, samen met partners,

bij het beschermen, beleefbaar maken en benutten van erfgoed.

Er zal een persbericht worden verstuurd over het besluit tot vaststelling van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020, het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2020 en de verkenning naar de mogelijke nieuwe erfgoedlijn IJzeren Eeuw. Het persbericht zal worden gedeeld met de erfgoedtafels. Daarnaast zal over de besluiten worden bericht via social media en de website van de provincie.